

Long- en darmproblemen vormen bij de sectie van varkens de hoofdmoot. Toch is het werk voor patholoog Willem Wouda iedere dag weer een uitdaging. Het is voor hem als het oplossen van een puzzel.

Puzzelen over de

Wouda heeft in zijn bijna 25 jaar als patholoog bij de GD diverse ziektebeelden zien komen en gaan: "Vroeger zag je meer de eenvoudige coli-problematiek. Helaas komen er altijd weer nieuwe ziekten bij, zoals de laatste jaren het circovirus. Je hoopt uiteraard wel dat door de jaren heen het aantal ziekten minder wordt, maar dat is helaas niet zo."

Wat bekijkt een patholoog?

De informatie bij een sectievarken varieert. "Soms staat er alleen maar 'plotseling dood' bij", zegt Wouda. "Maar een andere keer is er een heel verhaal bij van de dierenarts of van de varkenshouder. Een duidelijk verhaal met informatie over ziekteverschijnselen maakt wel dat we beter en gericht onderzoek kunnen doen. Aan de binnenkant bekijken we in ieder geval de inhoud van de borst- en buikholte: het hart en de longen, het hele verteringsapparaat, de lever, de nieren, het geslachtsapparaat, de blaas. Eventueel de hersenen. Maar die onderzoeken we alleen als er sprake is van zenuwverschijnselen of als een varken zonder enig aanwijsbare oorzaak dood is gegaan. En we bekijken uiteraard de buitenkant, zoals de huid en de gewrichten. De keelamandelen gaan standaard voor onderzoek op varkenspest naar het CVI.

Het verschilt ook of een varken spontaan doodgegaan is, of dat het is afgemaakt. Dat laatste komt bij biggen nog wel eens voor. Dan moeten wij de ziekteoorzaak in de koppel oplossen. In dat geval stuurt de varkenshouder meestal twee tot vier biggen in."

"Elke dag weer anders"

Voorwerk door collega's

De medewerkers doen veel voorwerk. "Dat begint al bij de chauffeur die het dier ophaalt, inlaadt en voor het nodige papierwerk zorgt", beschrijft Wouda. "Dat is voor de registratie en de identificatie erg belangrijk. Het inschrijvingsproces in de computer wordt door de administratieve medewerkers gedaan. Het is voor de latere uitslag van essentieel belang dat de juiste gegevens bij het juiste dier komen en

doodsoorzaak

Patholoog Willem Wouda aan het werk in de sectiezaal van de GD.

blijven. De sectiezaalmedewerkers leggen de dieren klaar op tafel en openen de borst- en buikholte van de kadavers. Vervolgens bekijk ik de dieren en geef mijn bevindingen aan de medewerkers door en neem monsters voor verder laboratoriumonderzoek. Soms doen we wel vijftig secties op een middag. De varkenshouder en de dierenarts krijgen in eerste instantie direct na de sectie een voorlopige uitslag. We melden dan ook of er vervolgonderzoek komt.”

Vervolgonderzoek

Wat voor vervolgonderzoek er wordt ingezet, hangt volgens Wouda af van wat er met het blote oog te zien is aan het kadaver. “En ook de voorinformatie van de inzender of van de dierenarts is uiteraard van belang. Zijn er bijvoorbeeld ademhalingsproblemen, diarree of verlammingen. Soms vraagt de dierenarts zelf al om bepaalde vervolgonderzoeken. Zomogelijk gaan we daarop in. Wel wordt vaak materiaal bewaard in de vriezer. Bij vervolgonderzoek moet je denken aan weefsel-, bacteriologisch of faecesonderzoek. Of onderzoek via de nieuwe PCR-technieken en met immuuntechnologie.”

Niet altijd een oplossing

Sectie levert meestal de doodsoorzaak of ziekteoorzaak op. “Maar niet altijd”, relativeert Wouda, “zoals in een onlangs afgesloten pilot-onderzoek over verlammingen. Het gaat dan om varkens die ‘van de been’ raken. Veelal zijn het grote, zware zeugen of mestvarkens die spontaan doodgaan of afgemaakt worden na ‘doorliggen’. Ze zijn verlamd of kunnen in ieder geval niet staan. We konden er geen eenduidig antwoord op vinden. Maar het is ook geen eenduidig probleem. Er zijn meerdere aandoeningen die kunnen leiden tot verlammingen. Ook bij verworpen vruchten kunnen we lang niet altijd de oorzaak vinden in die vruchten. Maar dat kan dan komen doordat de oorzaak van verwerpen vaak bij de zeug ligt. Ondanks dat er dan ‘niks’ uit het onderzoek komt, krijg je dan toch een aanwijzing waar verder gezocht moet worden. Hoe dan ook, de uitdaging van mijn werk als patholoog is dat je elke keer weer een puzzel moet oplossen. En die is elke keer weer anders.”